

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER

Final event of RCMGiS project

Az RCMTÉR projekt zárórendezvénye

Arild Moberg Sande

Embassy of the Kingdom of Norway in Hungary

Norvég Királyság budapesti nagykövetsége

29 February 2016

2016. február 29.

- It is a great pleasure for me to be here today, as we are gathered to mark the ending of the successful project ***New Climate Scenarios Based On The Change in Radiative Forcing of the Carpathian Basin***

- Nagy öröm számomra, hogy ma itt lehetek Önök között a sikeresen megvalósult ***A sugárzási kényszer változásán alapuló új éghajlati scenáriók a Kárpát-medence térségére*** című projekt zárórendezvényén

- As most of you are familiar with, Norway is not a member of the European Union. We have, however, been a part of the **European Economic Area** since 1994
- The EEA is based on the same foundation as the EU; the free movement of persons, goods, services and capital within the internal market of the EU
- The EEA allows Norway to access the internal market of the EU, and in return, Norway contributes financially through the EEA and Norway Grants
- Bár Norvégia az Európai Uniónak nem, 1994 óta viszont tagja az **Európai Gazdasági Térségnek** (EGT)
- Az EGT-t ugyanolyan célok érdekében hozták létre, mint az Uniót: az emberek, a javak, a szolgáltatások és a tőke szabad áramlásának megteremtésére a belső piacon belül
- Az EGT lehetővé teszi Norvégia számára, hogy elérje az EU belső piacát, ugyanakkor Norvégia az EGT-n és a Norvég Alapon keresztül kapcsolódik pénzügyileg a piachoz

- The EEA and Norway Grants are the financial contributions of Iceland, Liechtenstein and Norway to reduce social and economic disparities in Europe
- Of these grants, Norway contributes 97% of the amounts pledged
- From a Norwegian point of view, The EEA Agreement is an important one, as it allows Norway to take part in the EU despite not being a member
- Az EGT és a Norvég Alap – melynek finanszírozói Izland, Liechtenstein és Norvégia – célja a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek csökkentése Európában
- Norvégia a vállalt finanszírozás összegének 97%-ával járul hozzá az Alaphoz
- Norvégia szempontjából az EGT egyezmény kiemelkedő fontosságú, mivel lehetővé teszi országunk számára, hogy bekapcsolódjon az Unióba annak ellenére, hogy nem tagország

- However, the EEA is more than an agreement securing economic cooperation between the EU and Norway
- The EEA also opens up for Norway to cooperate with other EU states through the EEA and Norway Grants
- Azonban az EGT több, mint egy egyezmény: biztosítja a gazdasági együttműködést az EU és Norvégia között
- Az EGT ezen kívül biztosítja Norvégia számára, hogy más EU tagállamokkal is együttműködjön az EGT és a Norvég Alapon keresztül

- These grants aim to promote equality of opportunity
- They aim to promote tolerance, security, environmental sustainability – and a decent standard living for all
- And perhaps most importantly; all these factors aim to enhance cooperation across state borders – and combined strengthen Europe
- Az Alap célja az egyenlőség és a lehetőségek megteremtése
- Továbbá, hogy elősegítse a toleranciát, biztonságot, környezeti fenntarthatóságot – és egy megfelelő életszínvonalat mindenkinek
- És talán mindezekén felül a legfontosabb, hogy ezek a szempontok erősítsék az országok közötti együttműködést és magát Európát

- Strengthening Europe might seem as a big task...
- ... and it is
- However, this task consists of various types of smaller projects combined – projects like the one we are gathered to mark today
- Európa megerősítése hatalmas feladatnak látszik
- És nemcsak annak látszik, hanem az is!
- De ez a feladat sok kisebb, különböző célú projektekből tevődik össze – olyanokból, mint amelynek a záró rendezvényén részt veszünk ma

- Since joining the EEA in 1994, Norway's support has been channelled through 150 programmes in 16 countries in Central and Eastern Europe
- The projects have varied within a vast span of categories, but what binds them together is that they have been targeted at areas where there are clear needs in the beneficiary states
- 1994 óta, amióta Norvégia csatlakozott az EGT-hez, Közép- és Kelet-Európa 16 országában közel 150 program megvalósulását támogatta
- Nagyon sokfélék ezek a projektek, de összeköti őket, hogy kimondottan azokon a területeken támogatnak fejlesztéseket, amelyeknél erre leginkább szükség van a kedvezményezett országokban

- Projects related to climate change, energy, research and green innovation are – perhaps not surprisingly – the programmes that receive the most funding
- 40% of all the funding is allocated in these sectors, aiming to create better conditions for smart, sustainable and inclusive growth in Europe
- A legtöbb támogatást – talán nem túl meglepő módon – az éghajlatváltozás, az energia-szektor és a környezetvédelem kutatásai kapják
- A támogatás 40 %-a ezekbe a szektorokba áramlik, hogy jobb feltételeket teremtsen egy intelligens, fenntartható és inkluzív európai növekedéshez

- In Hungary, 7 million EUR have been dedicated to the Adaptation to Climate Change
- Climate change and the impact this has on the future is an important topic – and RCMGiS has contributed with research in this area
- Magyarországon 7 millió eurót szánunk az Alkalmazkodás az Éghajlatváltozáshoz Programra
- Az éghajlatváltozás és annak jövőbeli hatásai rendkívül fontos téma – és az RCMTÉR projekt ezen a területen végzett kutatásokat

- Your work towards developing the climate model providing information about the future **matters**
- Your work to quantify the uncertainties of climate projections **matters**
- Your work to provide climate model data for impact assessments **matters**
- And your work towards encouraging the general public to use quantitative meteorological information **matters**
- **Elengedhetetlen** a jövőben várható változásokról információt nyújtó éghajlati modellek fejlesztése
- **Fontosak** az éghajlati projekciók bizonytalanságának számszerűsítésére tett erőfeszítéseik
- **Lényeges** az éghajlati modellek eredményeinek hatásvizsgálatokban való alkalmazása
- És **kiemelten fontos** a társadalom felkészítése a számszerű meteorológiai információk felhasználására

- Therefore, I wish to congratulate you all on your successful results
- The need to address and tackle the impacts of climate change is a joint responsibility
- And a responsibility of which this project has contributed to
- We are very proud to have contributed 299,996 EUR to RCMGiS through the EEA and Norway Grants, and it has been a pleasure to follow your project
- Ezért mindannyiuknak gratulálok sikeres és eredményes munkájukhoz!
- Feltérképezni az éghajlatváltozás hatásait és megküzdni velük mindannyiunk közös felelőssége
- Az RCMTÉR projekt ehhez járult hozzá
- Nagy büszkeséggel tölt el, hogy az EGT és a Norvég Alap segítségével 299 996 euróval támogathattuk az RCMTÉR megvalósulását, és örömmel követtük a projekt alakulását

- Climate change is a topic that concerns us all, and
- I am sure that I am not the only person in this room that has experienced to wear my spring coat one day and change back to my winter coat the next day due to the changing weather lately
- I am therefore glad that hard-working people like the ones behind the RCMGiS can help us understand what the causes behind the changing climate are
- A klímaváltozás mindannyiunkat érint ...
- Biztos vagyok benne, hogy nem én vagyok az egyetlen ebben a teremben, aki az újabbban egyre változékonyabb időjárás miatt egyik nap még a tavaszi kabátját viselte, majd másnap fázva visszabújt a télikabátjába
- Éppen ezért nagyon örülök, hogy olyan elszánt és kitartó kutatók, mint amilyenek az RCMTÉR projekt munkatársai segítenek nekünk megérteni, mi okozza ezeket a változásokat

- As many of you probably are familiar with, a majority of the EEA and Norway Grants to Hungary were suspended from May 2014 to December 2015
- Although this suspension did not affect the funding to Adaption to Climate Change, the successful findings of projects like RCMGiS remind us that it is important that the EEA and Norway Grants are handled carefully and correctly in the future →
- So that important projects can like the RCMGiS can continue to lead us forward
- Ahogyan bizonyára sokan emlékeznek, 2014 májusa és 2015 decembere között az EGT és a Norvég Alap támogatások zöme szünetelt Magyarországon
- Noha az *Alkalmazkodás az Éghajlatváltozáshoz* Program nem tartozott ezek közé, az RCMTÉR projekt eredményei felhívják a figyelmet arra, hogy az EGT és a Norvég Alap támogatásait a jövőben körültekintőbben és megfelelőbben kell kezelni
- Mert ez teszi lehetővé, hogy az RCMTÉR-hez hasonló fontos projektek folytatódjanak és hasznos eredményekkel szolgáljanak számunkra

- As the suspension has been lifted, I look forward to following the bilateral relationship between Norway and Hungary continue to grow stronger in the future
- And with that being said I would once again like to congratulate you on the success of this project and this cooperation
- Thank you
- A támogatások szüneteltetése megoldódott, így élénk érdeklődéssel figyelem, ahogy Norvégia és Magyarország között a kétoldalú kapcsolatok a jövőben is egyre erősödnek
- És ezzel a zárszóval szeretnék még egyszer gratulálni a projekt és az együttműködésünk sikeréhez!
- Köszönöm szépen a figyelmet!